

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław TROCIUK

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 8 grudnia 2004 r.

36686

RPO-354816-VIII/00/JG

Pan
Andrzej Trybusz
Główny Inspektor Sanitarny
ul. Długa 38/40
00-238 Warszawa

Szanowny Panie Inspektorze,

Chciałbym powrócić do problemu, który sygnalizowałem Panu Inspektorowi w piśmie z dnia 10 lipca 2002 r. RPO-400550-VIII/JG/02.

Problem dotyczył rozbieżności w stanowisku Naczelnego Sądu Administracyjnego i organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej odnośnie kryteriów wydawania decyzji w sprawie chorób zawodowych.

W swoim piśmie z dnia 19 lipca 2002 r. GIS-HŚr/Ch-482/74/02 potwierdził Pan fakt występowania powyższych rozbieżności i stwierdził, iż powstają one na tle zbyt ogólnego brzmienia niektórych punktów załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1983 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz.U. Nr 65, poz. 294 ze zm.), co daje możliwość różnej interpretacji pojęcia choroby zawodowej. W konsekwencji prowadzi to do wielokrotnego uchylania decyzji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Nadmienił Pan, iż organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej są związane orzeczeniem lekarskim uprawnionej do rozpoznawania chorób zawodowych placówki medycznej.

Poinformował Pan również Rzecznika o projekcie nowego rozporządzenia w sprawie chorób zawodowych, które ma doprecyzować wszystkie niejasne punkty wyżej powołanego rozporządzenia.

Pragnę zauważyć, iż nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2002 r. w sprawie wykazu chorób zawodowych, szczegółowych zasad postępowania w sprawach zgłaszania, podejrzenia, rozpoznawania i stwierdzania chorób zawodowych oraz podmiotów właściwych w tych sprawach (Dz.U. Nr 132, poz. 1115) nie zmieniło sytuacji w powyższym zakresie.

Z napływających do Rzecznika wniosków obywateli dotyczących spraw stwierdzenia choroby zawodowej, a także pism jednostek służby zdrowia uprawnionych do rozpoznawania chorób zawodowych wynika, iż nadal istnieją rozbieżności w stanowisku Naczelnego Sądu Administracyjnego i organów Inspekcji Sanitarnej odnośnie kryteriów wydawania decyzji dotyczących chorób zawodowych. Rozbieżności te wynikają z interpretacji pojęcia choroby zawodowej przyjmowanej przez Sąd, niejednokrotnie odmiennej od kryteriów medycznych stosowanych przez uprawnione jednostki służby zdrowia przy orzekaniu o chorobie zawodowej i nadal są przyczyną uchylania decyzji organów Inspekcji Sanitarnej przez Naczelnny Sąd Administracyjny.

W związku z tym, Rzecznik wystąpił do Dyrektora Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego, przedstawiając problem, prosił o informacje dotyczące kierunku orzecznictwa Sądu w zakresie chorób zawodowych.

W odpowiedzi, Zastępca Dyrektora Biura przedstawił Rzecznikowi następujące stanowisko:

„Najczęstszą przyczyną uchylenia decyzji administracyjnej nie są rozbieżności co do definicji choroby zawodowej, lecz braki w postępowaniu dowodowym prowadzonym przez organy administracyjne. Wynikają one z błędnego założenia organów Inspekcji Sanitarnej, że zawarte w § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1983 r. w sprawie chorób zawodowych sformułowanie, iż organy te wydają decyzje „na podstawie orzeczenia, o którym mowa w § 8” (obecnie obowiązujący § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2002 r.), oznacza bezwzględne związanie organu tym orzeczeniem. Tak jednak nie jest. Wspomniany przepis wskazuje także na inny materiał dowodowy, który organ ma wziąć pod uwagę. Ponadto organ wydający decyzję, stosownie do treści art. 7, 77 i 80 Kpa ma obowiązek zbadania i rozstrzygnięcia sprawy w jej całości. Oznacza to, że powołane przepisy nakładają na organ obowiązek dokonania wszechstronnej oceny materiału dowodowego, również takiego, który został dołączony np. w trakcie postępowania, ale już po wydaniu orzeczenia uprawnionej placówki medycznej. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy ze stanu faktycznego sprawy wynika związek między schorzeniem z szkodliwymi dla zdrowia warunkami pracy”.

W piśmie tym przywołany został wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 listopada 1998 r. I S.A. 1318/98 (publikowany: LEX nr 45832), w którym Sąd podkreślił, że „orzekając o chorobie zawodowej, organ nie powinien zapominać, że opinia placówki naukowej co do rozpoznania choroby zawodowej jest środkiem dowodowym w rozumieniu art. 75 Kpa w związku z art. 84, który podlega ocenie organu orzekającego stosownie do art. 80 Kpa. Organ ma obowiązek kontrolować, czy wydana opinia wyjaśniła istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wymagające wiadomości specjalnych (...). Gdy odpowiada tym warunkom, stanowi podstawę do wydania prawidłowej decyzji". Powyższy pogląd podzielony został przez składy orzekające Naczelnego Sądu Administracyjnego m.in. w wyroku z dnia 12 lutego 2003 r. II SA/Łd 274/01 oraz w wyroku z dnia 3 kwietnia 2003 r. SA/Gd 2556/01.

Zastępca Dyrektora Biura stwierdził, iż „analiza orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego jednoznacznie wskazuje, że wielokrotne uchylene decyzji organów inspekcji sanitarnej w sprawie stwierdzenia choroby zawodowej spowodowane było naruszeniem przez orzekające w tym zakresie organy art. 7, 77 i 80 Kodeksu postępowania administracyjnego”.

Informując o powyższym uprzejmie proszę Pana Inspektora o rozważenie możliwości podjęcia stosownych działań mających na celu wyeliminowanie wyżej wymienionych naruszeń przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego przy wydawaniu decyzji w sprawie choroby zawodowej przez organy Inspekcji Sanitarnej .

Będę wdzięczny za przekazanie informacji o zajęтым stanowisku.

Z poważaniem

/-/